

مسعودی غزنوی

ظهیرالدین ابوالمجاهد محمد فرزند مسعود «مسعودی غزنوی» تاجیک تبار (1) از بزرگان ریاضی و ادب خراسان است. در کتب تذکره و ادب از او اشعاری ثبت است که ما بنقل این چند بیت مبادرت میکنیم:

مخالفان تو موران بُدند و مار شدند
برآر زود ز موران مار گشته دمار
مده زمانشان زین بیش و روزگار مبر
که ازدها شود از روزگار یابد مار

جای جوی ای که می بجویی سیم
سیم و جز سیم زیر جاه درست
سیم را هر کسی بیابد و باز
جاه با ازدها بچاه درست

آن زلف نگر بر رخ آن دُرّ یتیم
چون بنگاری چنانکه از غالیه جیم
و آن خال بر آن عارض چون ماهی شیم
همچون نقطی زمشک بر تخته سیم (2)

از مسعودی غزنوی کتاب های متعددی باقی است از آنجمله:

- 1 - احیاء الحق
- 2 - کفایة التعلیم فی صناعة التنجیم (در بعثت فارسی)
- 3 - نافع الثمرة یا شرح ثمره بطلموس
- 4 - جهان دانش
- 5 - معرفت عناصر و کائنات جو (در باره آسمان و زمین) ... می باشند .
او در زمان امیر مسعود غزنوی (جلوس 421 ه.ق. مقتول 432 ه.ق.)
میزسته و سروده های انتقادی از کار کرد های نا مطلوب امیرمزبور دارد.

منابع مأخذ

-
- 1 - فرهنگ فارسی ، دکتر محمد معین ، ج 6 ، ص 1977 .
 - 2 - تاریخ ادبیان در ایران ، ذبیح الله صفا ، ج 1 ، ص 557 .
 - تاریخ بیهقی ، چاپ مرحوم دکتر غنی و آقای دکتر فیاض ، ص 94 و 611 .